

راهنمای اقدامات بهداشت محیط در مراقبت بیماری کرونا

اقدامات بعد از فوت بیمار:

- ۱- با توجه به خطر بالای انتقال بیماری از طریق تماس با جسد، توصیه می شود بیمار بلافاصله پس از تایید فوت، حتماً جسد را در کیسه مخصوص حمل اجساد قرار دهند. افراد مسئول انتقال متوفی به داخل کیسه مخصوص باید از تجهیزات حفاظت فردی کامل استفاده نمایند.
- ۲- کارکنان سردخانه و افراد درگیر در انتقال و تشیع جسد باید از خطرات زیستی احتمالی آگاه شوند و در این خصوص آموزشهای لازم را دریافت نموده و تمرین نمایند. حتماً در هنگام شستشو از تجهیزات حفاظت فردی استفاده نمایند و پس از پایان شستشو و دفن جسد تمام وسایل به جا مانده از متوفی عفونی محسوب شده و باید مطابق دستورالعمل های کشوری معدوم گردند.
- ۳- در صورتی که فامیل فرد متوفی تقاضای مشاهده جسد را داشته باشند، ضمن دریافت آموزشهای لازم حفاظت فردی و عدم هر گونه تماس، مشاهده جسد با همراهی کارشناس بیمارستان امکان پذیر است.

دستورالعمل دفن بهداشتی اجساد

- ۱- اجساد پس از آماده شدن در کمترین زمان ممکن به محل دفن منتقل گردند.
- ۲- به خانواده بیمار در خصوص اهمیت موضوع و دلایل عدم انجام بعضی مراسم و اهمیت اقدامات ویژه ای که انجام می گیرد، توضیحات لازم داده شود.
- ۳- یک نفر از افراد خانواده بیمار که صاحب نفوذ بیشتری می باشد جهت توجیه و هدایت اعضای فامیل در پیشگیری از انجام اقدامات خطرناک از قبیل شستشو و لمس جنازه تعیین گردد.
- ۴- آماده کردن جنازه:
  - ۴-۱- توصیه میشود اقدامات احتیاطی همانند اقدامات لازم در هنگام جداسازی بیماران از قبیل استفاده از دستکش ضخیم لاستیکی بعنوان جفت دوم دستکش (لایه رویی) مورد نظر قرار گیرد.
  - ۴-۲- از محلول سفیدکننده (هیپوکلریت سدیم) ۰,۵ درصد و در صورت عدم وجود آب آهک به جسد و اطراف آن پاشیده شود.
  - ۴-۳- جسد در کیسه مخصوص حمل جنازه قرار گیرد و محلول سفیدکننده ۰,۵ درصد و در صورت عدم وجود آب آهک به کیسه پاشیده شود.
  - ۴-۴- در صورت نبود کیسه مخصوص، جنازه در پارچه کتانی دو لایه آغشته به محلول ۰,۵ درصد سفیدکننده و در صورت عدم وجود آب آهک پیچانده شده و سپس کاملاً نایلون پیچ گردد. سپس محلول ۰,۵ درصد سفیدکننده و در صورت عدم وجود آب آهک به آن پاشیده شده و اگر تابوت در دسترس است در آن قرار گیرد.
  - ۴-۵- یک نفر کارمند بهداشتی تعیین و برای رعایت احتیاط های ایمنی در طول جابجایی با جنازه همراه باشد.
- ۵- کارکنان بهداشتی در هنگام حمل و نقل جنازه یا لمس آن بایستی از وسایل محافظت کننده استفاده کنند.
  - ۵-۱- اگر راننده با جنازه تماس ندارد لازم نیست پوشش حفاظتی بپوشد.

۶- کارکنان بهداشتی ماده گندزدای مایع الکلی بر پایه کواترنر آمونیم به همراه داشته باشند و چنانچه سطوح داخلی وسیله نقلیه و آمبولانس به ترشحات جنازه آغشته گردید و یا به هر دلیلی با جنازه و یا ترشحات آن تماس برقرار شد، از آن برای ضدعفونی و تمیز کردن استفاده نمایند.

۷- آماده کردن محل دفن:

۱-۷- عمق گور باید حداقل ۲ متر باشد.

۲-۷- برای خانواده فرد فوت شده توضیح داده شود که مشاهده جنازه امکان پذیر نیست و دلایل آن برایشان مطرح گردد.

۸- ضدعفونی وسیله نقلیه پس از حمل جسد:

۱-۸- فردی که وسیله را ضدعفونی میکند باید پوشش محافظ به تن کند.

۲-۸- بیرون وسیله نقلیه ای که جسد با آن حمل شده را با ماده گندزدای مایع الکلی بر پایه کواترنر آمونیم گندزدایی کنند.

۳-۸- ماده ضدعفونی کننده حداقل بمدت ۱۰ دقیقه در تماس باقی بماند .

۴-۸- وسایل به خوبی با آب پاکیزه آب کشی گردیده و در معرض هوا خشک شود.

ذکر این نکته ضروری است در صورت ارائه هرگونه توصیه بهداشتی جدید براساس مطالب علمی، نکات فوق به روز خواهد گردید.